

Nieuwe manier om werk te subsidiëren (04/02/2005)

Met een nieuw soort loonkostensubsidie gaan bijstandsgerechtigden in twee **Friese** gemeenten aan het werk. Financieel kunnen gemeenten zich er geen buil aan vallen.

Friese gemeenten spelen op mogelijkheden bijstandswet in

De gemeenten Bolsward en Ooststellingwerf willen van start met Prohef, de naam van de alternatieve loonkostensubsidie. Bedenker is de econoom Piet van Elswijk, die in de jaren negentig alternatieve vormen van loonkostensubsidie ontwikkelde en uittestte. Volgens Van Elswijk is de vorig jaar ingevoerde Wet werk en bijstand, die gemeenten financieel verantwoordelijk maakte voor de bijstand, een uitgelezen mogelijkheid om zijn plan uit te voeren.

'Het huidige tekort aan werk wordt mede veroorzaakt door hoge loonkosten. Vooral de premies en loonbelasting zijn hier debet aan', aldus de aan de Vrije Universiteit verbonden econoom. Hij bedacht de volgende oplossing. Als een bedrijf een bijstandsgerechtigde aanstelt, ontvangt het een loonkostensubsidie onder de voorwaarde - en dat is volgens Van Elswijk nieuw - dat het de subsidie terugbetaalt als de productie van het bedrijf stijgt. 'Dat geld kan dan weer elders worden ingezet.' Van Elswijk noemt dit het doorbreken van de 'negatieve bezuinigingsspiraal'.

Onder de Wet werk en bijstand mogen gemeenten het geld dat zij jaarlijks aan uitkeringen besparen naar eigen inzicht aanwenden. Dat maakt het mogelijk om bijstandsgerechtigden die werk aanvaarden een loonkostensubsidie mee te geven. In het Prohef-model kunnen werkgevers aanspraak maken op jaarlijks maximaal 12.000 euro per nieuw aan te stellen werknemer om tegemoet te komen aan de lagere productiviteit van de voormalige uitkeringsgerechtigden. Aan een bijstandsuitkering voor een volwassen bijstandsgerechtigde is een gemeente 13.000 euro per jaar kwijt. De duizend euro verschil tussen dit bedrag en de subsidie op de loonkosten kunnen volgens Van Elswijk de administratieve kosten van de gemeenten dekken.

Bij de berekening of het bedrijf met gesubsidieerde werknemers aan het eind van het jaar geld terug moet storten, wordt niet gekeken naar wat de ex- bijstandsgerechtigde heeft gepresteerd. Wat telt is de totale winst van het bedrijf. Is deze hoger dan het jaar ervoor, dan wordt maximaal dertig procent van de extra winst van de loonkostensubsidie afgetrokken. Gemeenten kunnen dus de volledige loonkostensubsidie terugverdienen.

Het systeem lijkt onrechtvaardig, want wat als de winststijging in het geheel niet te danken is aan de inzet van de voormalig werkloze? 'Tja, dat is de gok die bedrijven moeten nemen. Het is nou eenmaal moeilijk te meten wat de individuele prestaties van werknemers zijn.'

Bolsward gaat nog dit jaar aan de slag met Prohef, laat wethouder Johan Huisman van Bolsward weten. Een lokale grote wasserij heeft volgens hem al interesse getoond. Met andere bedrijven wordt deze week gesproken. 'Mijn enige zorg is dat de regeling er niet toe mag leiden dat andere werklozen erdoor in de bijstand raken. Daarom moet alleen nieuw, aanvullend werk in aanmerking komen voor deze loonkostensubsidie.'